

Chapter- 4

ନୂଆଖାଇ

STUDY NOTES

ବିଷୟର ସାରକଥା:

- ୧) ଓଡ଼ିଶାରେ ବାରମାସରେ ତେରପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଏ ।
- ୨) ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ନୂଆଖାଇ ପର୍ବ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ।
- ୩) ଏହିପର୍ବ ସାଧାରଣତଃ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ।
- ୪) ଭାଦ୍ରବ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ତିଥିରେ ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଏ ।
- ୫) ‘ନୂଆଖାଇ’ରେ ମା’ ବସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ପ୍ରଥମ ଫସଲର ନୂଆ ଅନ୍ନକୁ ହାଣ୍ଡିରେ ଭୋଗ କରାଯାଇ ଇଷ୍ଟଦେବୀ ଓ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ ।
- ୬) ଘରର ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଘର ଦ୍ଵାର ଲିପାପୋଛା କରିଥା’ନ୍ତି ।
- ୭) ମିଠା, ପିଠାପଣା, ଚାଉଳ, ନଡ଼ିଆ, ଘିଅ, ଗୁଡ଼ ଯୋଗାଡ଼ କରାଯାଏ ।
- ୮) ପୂଜା ପାଇଁ ଧୂପ, ଦୀପ, କର୍ପୂର, ନୂଆବସ୍ତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ ।
- ୯) ବିଦେଶରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଗାଁକୁ ଫେରିଆସନ୍ତି ।
- ୧୦) ପୂଜା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଶେଷ ହୁଏ ।
- ୧୧) ଘରର ମୁଖ୍ୟ ସଦା ନୂଆ ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ପୂଜାରେ ବସନ୍ତି ।
- ୧୨) ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କୁ ପିଣ୍ଡଦାନ କରାଯାଏ ।
- ୧୩) ଧୂପ, ଦୀପ, କର୍ପୂର, ଚନ୍ଦନରେ ଘର ମହକି ଉଠେ ।
- ୧୪) ଘଣ୍ଟ ଘଣ୍ଟା, ଶଙ୍ଖ, ହୁଳହୁଳିରେ ଅଗଣା ଦୁଲୁକି ଉଠେ ।
- ୧୫) ପୂଜା ଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବସି ପ୍ରସାଦ ପାଇଥା’ନ୍ତି ।
- ୧୬) ତା’ପରେ ସାନମାନେ ବଡ଼ମାନଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଥା’ନ୍ତି ।
- ୧୭) ନୂଆଖାଇ ସାରି ଝିଅବୋହୁମାନେ ନୂଆପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି ନୂଆଖାଇ ଭେଟଘାଟ ପାଇଁ ।
- ୧୮) ଘର ଘର ବୁଲି ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରନ୍ତି ।
- ୧୯) ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀମାନେ କହନ୍ତି- ‘‘ବଞ୍ଚୁଥିଲେ ଆର ବରଷକେ ଦେଖାହେମାଁ’’ ।
- ୨୦) ସମସ୍ତେ ମନ୍ଦିର ଯାଇ ଦେବଦେବୀ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।

- ୧) ଉତ୍ପାଦନ ବତୁ ଓ ସଂସାରରୁ ଅନୁକୃଷ୍ଟ ଦୂର ହେଉ ବୋଲି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।
- ୨) ନାଚଗୀତ, ଖୁଆପିଆରେ ଲୋକେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦିଅନ୍ତି ।
- ୩) ‘ନୂଆଖାଇ’ ଏକ ସାମାଜିକ ଓ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ପର୍ବ ।
- ୪) ଏହି ପର୍ବର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଲା- ଏହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ବନ୍ଧନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଶିଖାଇଥାଏ ।
- ୫) ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ମାନବିକତା ଓ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

କଠିନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ:

ଇଷ୍ଟଦେବୀ - ପୂଜା ପାଉଥିବା ଦେବୀ

ସମର୍ପଣ - ପ୍ରଦାନ, ଦେବା

ବସୁମତୀ - ଧରଣୀ, ଧରା

କୃତଜ୍ଞତା - କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ

ନବାନ୍ନ - ନୂଆ ଅନ୍ନ

ଭକ୍ଷଣ - ଖାଇବା

ଯୋଗାଡ଼ - ସଂଗ୍ରହ

ପରିଧାନ - ପିନ୍ଧିବା

ଉଲ୍ଲାସ - ଖୁସି

ଶଯ୍ୟା - ବିଛଣା

ଉତ୍ସାହ - ଆଗ୍ରହ

ବିଶେଷତ୍ୱ - ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା

ସଦ୍‌ଭାବନା - ଭଲଚିନ୍ତା

ପିଣ୍ଡଦାନ - ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ଶ୍ରାଦ୍ଧ

ନାଦ - ଶବ୍ଦ

ଦୁଲ୍ଲଭି - ଥରିଉଠିବା

ଗୋରସ - ଗାଈକ୍ଷୀର

ଚଉତି - ପତ୍ରରେ ତିଆରି ଠୁଙ୍ଗା

ସେବନ - ଖାଇବା

ବିଧି - ନିୟମ

ଖରିଫ - ଶୀତକାଳୀନ ଫସଲ

ରବିଫସଲ - ବସନ୍ତକାଳୀନ ଫସଲ

ସଂପ୍ରଦାୟ - ଗୋଷ୍ଠୀ, ଶ୍ରେଣୀୟ

ଉଦ୍ଦୀପନା - ଉତ୍ସାହ

ଭେଦଭାବ - ବାଛବିଚାର

ସହାୟକ - ସାହାଯ୍ୟକାରୀ

ବହି ପ୍ରଶ୍ନଉତ୍ତର:

୧. ଆସ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

କ) ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବ ପାଳନ କରିଥାଉ କାହିଁକି ?

ଉ: ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ମାନବିକତା ଓ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ମନରୁ ବାଦ-ବିବାଦ, ରାଗ-ରୁଷା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଓ ଆମ ଧର୍ମ, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ଠିକ୍ ବାଟରେ ପରିଚାଳିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳନ କରିଥାଉ ।

ଖ) ନୂଆଖାଇ ପର୍ବ କେଉଁଦିନ ପାଳିତ ହୁଏ ?

ଉ: ନୂଆଖାଇ ପର୍ବ ଭାଦ୍ରବ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ତିଥିରେ ପାଳନ କରାଯାଏ ।

ଗ) ନୂଆଖାଇ ପୂର୍ବରୁ କେଉଁ ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଏ ?

ଉ: ନୂଆଖାଇ ପୂର୍ବରୁ ବିଦ୍ୟାଦାତା ଶ୍ରୀଗଣେଶଙ୍କ ପୂଜା ପାଳନ କରାଯାଏ ।

ଘ) ଏହି ପର୍ବ ଆମକୁ କ'ଣ ଶିଖାଇଥାଏ ?

ଉ: ଏହି ପର୍ବ ଆମକୁ ସାମାଜିକ ବନ୍ଧନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଶିଖାଇବା ସହିତ ମନରୁ ଜାତିଭେଦ, ଉଚ୍ଚନୀଚ୍ଚ, ରାଗ, ହିଂସା, କ୍ରୋଧ ଦୂର କରିବା ଶିଖାଇଥାଏ ।

ଙ) ଏ ପର୍ବର ବିଶେଷତ୍ୱ କ'ଣ ?

ଉ: ଏହି ପର୍ବର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଲା- ଏହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ବନ୍ଧନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଶିଖାଇଥାଏ ।

୨. ବାଲଟିରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶବ୍ଦ ଓ ମାଠିଆରେ ତା'ର ବିପରୀତ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । ତାକୁ ଏକାଠି କରି ଲେଖିବା ।

ଉ: ସରସ - ନୀରସ

ନୂଆ - ପୁରୁଣା

ଶୁକ୍ଳ - କୃଷ୍ଣ

ସୀମିତ - ଅସୀମ

ଦରିଦ୍ର - ଧନୀ

୩. ତଳେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶବ୍ଦ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଲିଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିବା ।

ଉ: ନର - ନାରୀ ବୁଢ଼ା - ବୁଢ଼ୀ
 ଲକ୍ଷ୍ମଦେବୀ - ଲକ୍ଷ୍ମଦେବ ବୋହୂ - ପୁଅ
 ପିତୃ - ମାତୃ

୪. ଠିକ୍ ବନାନ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବାଛି ତଳ କୋଠାରେ ଲେଖିବା ।

ଉ: ସରସ, ସୀମିତ, ଉତ୍ସାହ, ସାମଗ୍ରୀ, ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ

୫. “ପିଲାମାନେ ପଢ଼ିଆରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ।” ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଖେଳିବା କାମକୁ ପିଲାମାନେ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ‘ପିଲାମାନେ’ ହେଉଛନ୍ତି କର୍ତ୍ତା ଓ ‘ଖେଳୁଛନ୍ତି’ କ୍ରିୟା । ସେହିପରି ତଳ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ କର୍ତ୍ତା ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ଓ କ୍ରିୟାପଦ ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

କ) ଝିଅବୋହୂମାନେ ଘରଦ୍ୱାର ସଜାଡ଼ନ୍ତି ।

ଖ) ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ଗଲି ।

ଗ) ତପଳା କାଲି ନୟାଗଡ଼ରୁ ଫେରିବ ।

ଘ) ତୁମେମାନେ କାହିଁକି ସମୟ ନଷ୍ଟ କରୁଛ ।

ଙ) ଅଳସୁଆ ଦୁଃଖ ପାଏ ।

୬. ଘରର ମୁଖ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତି । *Changing your Tomorrow* ■

ସେ ପୂଜାପାଠ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ‘ଘରର ମୁଖ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ’କୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାକ୍ୟରେ ‘ସେ’ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ସେହିପରି ତଳ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଗାର ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ବନ୍ଧନୀରୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ତା’ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

କ) ପୁଅଝିଅମାନେ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଘରର ଓ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ।

ସେ / ସେମାନେ

ଖ) ମୋତେ ଓ ମୋ ସାଙ୍ଗକୁ ପୁରସ୍କାର ମିଳିଲା ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ / ସେମାନଙ୍କୁ

ଗ) ବିଜୟବାବୁଙ୍କ ବଗିଚାଟି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ।

ତାଙ୍କର / ତୁମର

ଘ) ନୂଆଖାଇ କୃଷକମାନଙ୍କର ଆଦି ଉଲ୍ଲାସର ପର୍ବ ।

ତୁମମାନଙ୍କର / ସେମାନଙ୍କର

୭. ସୋମା ଓ ରାଜୁ ଯଦି ଆସିବେ ମୁଁ ଯିବି ।

ଏହି ବାକ୍ୟରେ ‘ଓ’, ‘ଯଦି’ ଶବ୍ଦ ଦୁଇଟି ଅବ୍ୟୟ ପଦ । ସେହିପରି ତଳ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଅବ୍ୟୟ ପଦକୁ ବାଛି ଲେଖିବା ।

କ) ମୁଁ ତାକୁ ଡାକିଲି, କିନ୍ତୁ ସେ ଆସିଲା ନାହିଁ ।

ଉ: କିନ୍ତୁ

ଖ) ବୃକ୍ଷଲତା ତ ଆମର ବନ୍ଧୁ ।

ଉ: ତ

ଗ) ଅଳସୁଆ ହୋଇ ବସ ନାହିଁ, ବରଂ କିଛି କାମ କର ।

ଉ: ବରଂ

ଘ) ମୁଁ ତାକୁ ଏତେ ଅନୁରୋଧ କଲି ତଥାପି ସେ ମୋ କଥା ଶୁଣିଲା ନାହିଁ ।

ଉ: ତଥାପି

ଙ) ସେ ଆଜି ଆସିଥିଲେ, ପୁଣି କାଲି ଆସିବେ ।

ଉ: ପୁଣି

୮. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

କ) ନୂଆଖାଇ ପର୍ବ କେବେ ପାଳନ କରାଯାଏ ?

ଉ: ନୂଆଖାଇ ପର୍ବ ଭାଦ୍ରବମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ତିଥିରେ ପାଳନ କରାଯାଏ ।

ଖ) ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ ପୂର୍ବରୁ ଲୋକମାନେ କିପରି ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ?

ଉ: ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ ପୂର୍ବରୁ ଲୋକମାନେ ଘର ଲିପାପୋଛା, ଘର ସଜାସଜି, ପୂଜା ପାଇଁ ଧୂପ, ଦୀପ, ମିଠା ପିଠା, ନୂଆବସ୍ତ୍ର ଆଦି ସଂଗ୍ରହ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଗ) ‘ନୂଆଖାଇ ଜୁହାର’ କିଏ କାହାକୁ କରନ୍ତି ?

ଉ: ‘ନୂଆଖାଇ ଜୁହାର’ ସାନମାନେ ବଡ଼ମାନଙ୍କୁ କରନ୍ତି ।

ଘ) ‘ନୂଆଖାଇ ଭେଟଘାଟ’ କେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ?

ଉ: ନୂଆଖାଇ ସାରି ଘରର ଝିଅବୋହୂମାନେ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ନୂଆଖାଇ ଭେଟଘାଟ କରିଥା’ନ୍ତି ।

ଙ) ତୁମେ ଜାଣିଥିବା କେତୋଟି ପର୍ବପର୍ବାଣିର ନାମ ଲେଖ ।

ଉ: ଆମେ ଜାଣିଥିବା କେତୋଟି ପର୍ବପର୍ବାଣିର ନାମ ହେଲା:- ରଜପର୍ବ, ବାଲିଯାତ୍ରା, ରଥଯାତ୍ରା, ହୋଲିପର୍ବ, ଶୀତଳଷଷ୍ଠୀ ଇତ୍ୟାଦି ।

୯. ତଳେ କିଛି ପର୍ବ ଓ ସେହି ପର୍ବଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଆଗଲା । ଆସ ଗାର ଚାଣି ସେମାନଙ୍କୁ ମିଶାଇବା ।

୧୦. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ କେତୋଟି ଅର୍ଥ ଦିଆଯାଇଛି । ଠିକ୍ ଅର୍ଥ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଲ () ବୁଲାଇ ।

ଉଦ୍‌ଘାଟନା	-	ମିଳନ	(ଉତ୍ସାହ)	ଆଗ୍ରହ
ପରମ୍ପରା	-	ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ	ପ୍ରଗତି	(ପ୍ରଥା)
ସଂପ୍ରଦାୟ	-	ଧାର୍ମିକ	(ଗୋଷ୍ଠୀ)	ପୂଜାରୀ
ବିଷାଦ	-	ଜଞ୍ଜାଳ	କ୍ଳୋଧ	(ଦୁଃଖ)

୧୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦମାନଙ୍କୁ ନେଇ ବାକ୍ୟଗଠନ କର ।

ରାଗରୁଷା - ରାଗରୁଷାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ମଣିଷର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ବାଦବିବାଦ - ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବାଦବିବାଦ ରହିବା ଆଦୌ ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

ମାନଅଭିମାନ - ମାନଅଭିମାନ ମନରୁ ଦୂରେଇ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ଭେଦଭାବ - ଭେଦଭାବ ଭୁଲି ଗାଁ ଲୋକେ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କଲେ ।

